U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Děčíně,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 17 C 373/2009, o 3150 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Český inkasní kapitál, a. s.,** se sídlem v Praze 1, Václavské nám. 808/66, IČ 276 46 751, zastoupené JUDr. Romanem Majerem, advokátem, pobočka Plzeň, Úslavská 33, 326 00 Plzeň, a žalované **M. K.,**

takto:

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 17 C 373/2009, o zaplacení smluvní pokuty ve výši 3150 Kč s příslušenstvím, **j e** správní orgán.

II. Rozsudek Okresního soudu v Děčíně ze dne 29. 10. 2009, čj. 17 C 373/2009 - 62, **j e n i c o t n ý .**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 25. 5. 2010 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl pozitivní kompetenční spor vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Děčíně ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 17 C 373/2009 týkající se zaplacení 3150 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Na základě Žádosti o poskytování služeb elektronických komunikací sítí Eurotel ze dne 3. 12. 2005 uzavřené mezi Eurotelem Praha, spol. s. r. o. (dále jen „Eurotel“) a žalovanou, byla žalované zřízena telefonní linka s účastnickým číslem XXX (podléhá

anonymizaci), žalované byly dodávány příslušné telekomunikační služby a žalovaná se zavázala platit měsíční poplatky za poskytnutou službu poštovními poukázkami. Žalovaná však neuhradila 4 faktury na částku v celkové výši 18 476,50 Kč.

Tato pohledávka na žalobkyni přešla na základě Smlouvy o postoupení pohledávek č. 200825 ze dne 3. 7. 2008 a Přílohy č. 1 ke smlouvě o postoupení pohledávek č. 200825, uzavřené mezi společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. jako postupitelem a žalobkyní jako postupníkem.

Žalobkyně podala proti žalované dne 8. 9. 2008 k Okresnímu soudu v Děčíně žalobu o zaplacení 18 476,50 Kč s příslušenstvím (z toho 3150 Kč z titulu smluvní pokuty).

Okresní soud v Děčíně vydal dne 11. 9. 2008 platební rozkaz pod čj. 39 Ro 1762/2008 - 27. Vzhledem k tomu, že se tento platební rozkaz nepodařilo doručit do vlastních rukou žalované, okresní soud usnesením ze dne 14. 5. 2009 čj. 39 Ro 1762/2008 - 37 platební rozkaz zrušil a po právní moci usnesení pokračoval v řízení; usnesením ze dne 7. 8. 2009, čj. 17 C 363/2009 - 39 řízení o žalobě ve výroku I. co do částky 15 326,50 Kč zastavil s tím, že ve výroku III. rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. Ve výroku II. nepřiznal okresní soud nárok na náhradu nákladů řízení ani jednomu z účastníků. Ve výroku IV. okresní soud řízení o zaplacení smluvní pokuty v částce 3150 Kč s příslušenstvím vyloučil k samostatnému řízení.

V odůvodnění okresní soud uvedl, že podle § 64 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, je povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby. Podle § 108 odst. 1 písm. g) cit. zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad ve sporech, stanoví-li tak tento zákon a podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě Český telekomunikační úřad. Podle § 136 odst. 1 cit. zákona, pokud není uvedeno jinak, řídí se tímto zákonem i právní vztahy v oblasti elektronických komunikací vzniklé podle právních předpisů platných do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Okresní soud v Děčíně tedy dospěl k závěru, že v daném případě není dána pravomoc soudu, pokud jde o žalobu na zaplacení částky 15 326,50 Kč s příslušenstvím, a proto řízení ve věci ohledně zaplacení částky 15 326,50 Kč s příslušenstvím dle § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil, neboť jde o neodstranitelnou podmínku řízení. Soud současně rozhodl o postoupení věci k projednání a rozhodnutí o zaplacení částky 15 326,50 Kč Českému telekomunikačnímu úřadu se sídlem Sokolovská 58/219, 190 00 Praha 9. Pokud jde o zaplacení smluvní pokuty v částce 3150 Kč konstatoval okresní soud, že je dána pravomoc soudu (v tomto rozsahu vyloučil věc k samostatnému řízení).

Proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 7. 8. 2009, čj. 17 C 363/2009 - 39, konkrétně proti výrokům I. II. a III. (tedy proti zastavení řízení a postoupení věci Českému telekomunikačnímu úřadu) podala dne 17. 8. 2009 žalobkyně odvolání ke

Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Žalobkyně namítla, že rozhodnutí Okresního soudu v Děčíně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalobkyně v odvolání poukázala na to, že nenaplňuje charakter osob ani jedné strany sporu, k jehož rozhodnutí je dána pravomoc Českého telekomunikačního úřadu. Žalobkyně namítla, že není ani účastníkem ani uživatelem ve smyslu ustanovení § 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikacích. V dané věci se žalobkyně stala věřitelkou až na základě uzavřené smlouvy o postoupení pohledávek s poskytovatelem komunikační služby, žalobkyně je tedy jeho právním nástupcem a tato skutečnost nezakládá rozšíření pravomoci Českého telekomunikačního úřadu i na spory s jinou osobou než jak jsou osoby jednoznačně vymezeny v dotčené právní normě. Svůj názor podpořila žalobkyně tím, že na rozdíl od předchozí úpravy, kdy relevantní byl výhradně předmět sporu, stávající právní úprava se liší charakteristikou účastníků sporu.

O odvolání rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 21. 12. 2009 čj. 9 Co 564/2009 - 58 tak, že usnesení okresního soudu v napadené části (tedy ve výrocích I. - III.) potvrdil a nepřiznal ani jednomu z účastníků řízení právo na náhradu nákladů. V odůvodnění poukázal krajský soud na důvodovou zprávu k zákonu o elektronických komunikacích a na směrnici Evropského parlamentu a rady 2002/21/ES, odkud vyplývá, že účelem uvedeného ustanovení je umožnit osobám, které se podílejí na poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo tyto služby užívají či je žádají, jednoduchý a dostupný nástroj pro řešení jejich sporu, který se týká povinností založených daným zákonem, a to zejména z důvodů šetřených práv a nákladů spotřebitelů. Takovým nástrojem je právě možnost obracet se se žádostmi o vyřešení těchto sporů na Český telekomunikační úřad. Podstatnou pro otázku pravomoci jsou práva a povinnosti, jichž je nositelem osoba, který se na Český telekomunikační úřad obrací se žádostí o rozhodnutí sporu; bez vlivu na pravomoc Českého telekomunikačního úřadu je v posuzovaném případě skutečnost, že osoba vykonávající komunikační činnost postoupila žalobkyni svou pohledávku za žalovanou, kterou stíhá povinnost vyplývající z ust. § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Jelikož z hlediska práv a povinností, která jsou předmětem vztahu mezi žalobkyní a žalovanou, není mezi žalobkyní a její právní předchůdkyní rozdíl, je třeba na žalobkyni hledět stejně, jako by se jednalo o osobu vykonávající komunikační činnost ve smyslu ust. § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Krajský soud uzavřel věc s tím, že zákon o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Českého telekomunikačního úřadu, čímž je vyloučena pravomoc k projednání a rozhodnutí věci obecných soudů podle § 7 odst. 1 o. s. ř.

Výrok IV. usnesení Okresního soudu v Děčíně (vyloučení žaloby k samostatnému řízení, pokud se vztahovala k částce 3150 Kč s příslušenstvím z titulu smluvní pokuty) ze 7. 8. 2009 tedy nebyl napaden odvoláním; o smluvní pokutě ve výši 3150 Kč s příslušenstvím Okresní soud v Děčíně rozhodl rozsudkem ze dne 29. 10. 2009 čj. 17C 373/2009 – 62, který nabyl právní moci dne 18. 11. 2009 tak, že žalovaná M. K. je povinna zaplatit žalobci částku 3150 Kč a částku 752,44 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 10,75 % p.a. z částky 3150 Kč od 6. 9. 2008 do 31. 12. 2008, s úrokem z prodlení ve výši 9,25 % p.a. z částky 3150 Kč od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2009, s úrokem z prodlení ve výši 8,50 % p.a. z částky 3150 Kč od 1. 7. 2009 do 31. 12. 2009 a dále v každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení žalované, je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů, jdoucím z částky 3150 Kč od 1. 1. 2010 do

zaplacení a náklady řízení v částce 8454 Kč, to vše ve splátkách po 500 Kč měsíčně, splatných počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku, vždy do každého 25. dne v měsíci, pod ztrátou výhody splátek.

Navrhovatel podal dne 25. 5. 2010 návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí pozitivního kompetenčního sporu. Navrhovatel uvádí, že žalobkyně požadovala po žalované zaplacení dlužné částky v celkové výši 18 476,50 Kč s příslušenstvím s tím, že se dlužná částka sestává z 2641,15 Kč, 9649,33 Kč a 3035,69 Kč a ze smluvní pokuty ve výši 3150 Kč – za porušení čl. 11.4. Všeobecných podmínek Smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb prostřednictvím přiděleného telefonního čísla. Z toho je patrné, že spor je veden jednak o ceny vyúčtované za služby elektronických komunikací a jednak o smluvní pokutu vyplývající z porušení smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Navrhovatel se domnívá, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu je přitom takovým ujednáním, protože tato sankce vychází z porušení povinnosti ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Dle § 544 odst. 1 občanského zákoníku je smluvní pokuta způsobem zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti. O smluvní pokutě tedy rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušným k rozhodnutí o sporech vyplývajících k porušení povinností. Svůj závěr podepírá navrhovatel rozhodnutím Nejvyššího správního soudu publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 1/2009 pod 1738, tj. jeho právní větou vztahující se k § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích: „*O smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem, rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné.*“

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení 3150 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi ministerstvo a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Podání návrhu podléhá správnímu poplatku.

Zákonný text – na pohled dostatečně jasný – ve skutečnosti umožňuje dvojí výklad se zásadními důsledky pro závěr o pravomoci toho, kdo má věc rozhodnout: poprvé, že má

být rozuměno „*rozhoduje existující spory...*“, po druhé „*rozhoduje spory vzniklé mezi...*“. Zvláštní senát přisvědčil za užití obvyklých interpretačních metod výkladu druhému.

Ustanovení § 129 odst. 1 zákona o telekomunikacích vymezuje dvě podmínky, které musí být současně splněny, aby byla dána pravomoc Českého telekomunikačního úřadu věc rozhodnout.

Prvá část vykládaného ustanovení („spory mezi osobu vykonávající komunikační činnost (§7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem“) znamená osobnostní vymezení předpokladu pravomoci. Je proto otázkou, ke kterému okamžiku má být splnění tohoto předpokladu zkoumáno: zda k okamžiku vzniku závazku, nebo k okamžiku vzniku sporu, anebo k okamžiku, kdy je pravomoc zkoumána. Je totiž zřejmé, že postoupí – li věřitel (osoba vykonávající komunikační činnost) svou pohledávku za účastníkem (obvykle tedy telefonním účastníkem) jinému, dochází ke změně závazku v osobě, a je otázkou zda se mění i pravomoc orgánu, který má o sporu rozhodnout.

V okamžiku vzniku pohledávky, tedy před jejím postoupením, resp. tam, kde by k postoupení nedošlo, by ve sporu o zaplacení smluvní pokuty ve výši 3150 Kč rozhodoval navrhovatel .

K otázce vlivu smluvního postoupení pohledávky na právního nástupce na změnu pravomoci k řešení sporů se vyslovil zvláštní senát v řadě svých rozhodnutí, např. ve svém usnesení ze dne 30. 3. 2010 čj. Konf 106/2009 – 16, dostupný na www.nssoud.cz uvedl:, „*Cesí nedochází k zániku dosavadního závazkového vztahu a ke vzniku závazku nového (nepostupuje se tedy „smlouva“ jako v některých jiných cizích řádech), ale závazek se mění v subjektech. Na místo dosavadního věřitele (postupitele) nastupuje osoba třetí (postupník). Na postupníka s pohledávkou přechází i její příslušenství a všechna práva s ní spojená. Dle § 524 občanského zákoníku ostatně nelze postoupit pohledávku, jejíž obsah by se změnou věřitele změnil.*“

Zvláštní senát dále přihlédl také k důvodům právní úpravy: Z důvodové zprávy k §§ 127 - 129 zákona o elektronických komunikacích vyplývá: „*Úřad rozhoduje pouze spory uvedené v těchto ustanoveních (spory týkající se plnění povinností stanovených tímto zákonem). Vyňato je řešení sporů o plnění povinnosti k peněžitým plněním. Pravomoci Úřadu rozhodovat uvedené spory je vyloučeno právo stran obrátit se na obecný soud před vydáním rozhodnutí řešení sporu Úřadem (§ 7 občanského soudního řádu). Není tím však dotčeno použití předpisů o správním soudnictví*“, lze dovodit, že bylo úmyslem zákonodárce podmínit rozhodovací činnost Českého telekomunikačního úřadu tím, že půjde o spor věcně, nikoli osobně vymezený. Vlastní zákonná úprava pak tento záměr poněkud zastřela přidáním „osobní“ podmínky. I tento pohled proto svědčí o tom, že osobní upřesnění, které zákonodárce vložil do vlastního zákonného textu, je mnohem spíše časově vztaženo k okamžiku vzniku závazku než k okamžiku vzniku sporu. To platí tím spíše, že v okamžiku odstoupení od cese, nebo v případech její absolutní neplatnosti atp., by se pravomoc musela „vracet“ Českému telekomunikačnímu úřadu, což bez pochyb zákonodárce nesledoval.

Proto i tento aspekt výkladu vede k tomu, že změny v subjektech při postoupení pohledávky nemají v posuzované věci vliv na změnu pravomoci k řešení sporů.

Podpůrně lze také připomenout, že takovýto výklad § 129 zákona o elektronických komunikacích je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. 3. 2002, o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (dále jen „Směrnice"). Článek 8 odst. 4 písm. b) Směrnice ukládá vnitrostátním regulačním orgánům členských států působících v oblasti elektronických komunikací povinnost, aby zajistily dostupné a nenákladné postupy pro řešení sporů. Spory v oblasti elektronických komunikací by měl řešit subjekt nezávislý na zúčastněných stranách. Tím má být zajištěna ochrana spotřebitelů dle čl. 8 odst. 4 písm. c) Směrnice. Je zřejmé, že směrnice tu sleduje právě možnost dovolit rozhodování v takovýchto věcech regulátorům. Není zřejmě sporu o tom, že pokud by tvůrci směrnice trvali na tom, aby v takovýchto případech rozhodovaly soudy, bylo by ustanovení § 8 odst. 4 písm. b) zbytečné, neboť tu jde o zcela obvyklý závazek soukromého práva, o kterém (civilní) soudy pravidelně rozhodují. Ustanovení proto míří na to, aby pravomocí k rozhodování sporů mohl být nadán i správní orgán (ať již v pravomoci dělené, nebo pod kasační kontrolou správního soudu, nebo - jako v českém případě - s následným zvláštním civilním řízením podle části páté občanského soudního řádu). Původci směrnice oprávněně očekávali, že právě řízení u správního orgánu vyhovuje potřebám posuzování speciálních - mnohdy ryze technických - otázek, přičemž i otázky právní se obvykle týkají jen úzké speciální problematiky (zejména smluv uzavíraných s poskytovateli služeb).

Navrhovatel (Český telekomunikační úřad) je k řešení problematiky elektronických komunikací zřízen, je odpovídajícím způsobem vybaven odborně i personálně, a lze proto očekávat, že jeho rozhodování bude rychlé, účastníkům dostupné a pro ně nenákladné. Je ostatně významné i to, že jeho rozhodování (jako rozhodování z jednoho centra) už z povahy věci nenese riziko odchylující se „judikatury". Proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu je možné brojit rozkladem u předsedy Českého telekomunikačního úřadu, a případně dále podat řádnou civilní žalobu u soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení (podle části páté občanského soudního řádu).

Proto má zvláštní senát za to, že jeho výklad zákona o elektronických komunikacích o pravomoci Českého telekomunikačního úřadu k rozhodování ve sporech i v případě postoupených pohledávek odpovídá i požadavkům, které na český právní řád klade právo evropské.

Obdobnými otázkami se zabýval také Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. 33 Cdo 2894/2008. Ve svém rozhodnutí - v němž otázku pravomoci posoudil stejně jako zvláštní senát - uvedl: *„odvolací soud nepochybil, jestliže dovodil, že v posuzovaném případě změna osoby uvedené v § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb. v důsledku postoupení pohledávky osobou vykonávající komunikační činnost nemá vliv na pravomoc Českého telekomunikačního úřadu k rozhodování sporu týkajícího se povinnosti uložené tímto zákonem. Postoupením pohledávky osobou vykonávající komunikační činnost na žalobkyni (§ 524 obč. zák.) se na podstatě a charakteru sporu ničeho nezměnilo. Na žalobkyni (postupníka) s právem na plnění (včetně příslušenství pohledávky a veškerých práv s ní spojenými) přešly též povinnosti, jež má věřitel vůči dlužníkovi (např. poskytnout dlužníkovi potřebnou*

součinnost ke splnění dluhu, přijmout řádně nabídnuté plnění apod.). Rozsah a obsah povinností dlužníka je stejný a nemění se nic ani na běhu promlčecí doby".

Ze všech vyložených důvodů proto zvláštní senát uzavřel, že pro určení pravomoci je prvý předpoklad pravomoci Českého telekomunikačního úřadu splněn, vznikl-li spor mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a účastníkem (uživatelem). Postoupení pohledávky takovýto charakter sporu nezměnilo; proto i k návrhu postupníka (a nikoli již osoby vykonávající telekomunikační činnost) bude rozhodovat Český telekomunikační úřad. Charakter sporu vymezený v § 129 zákona o elektronických komunikacích je tedy určen v době vzniku závazku, a změna v osobě věřitele cesí jej nemění.

Spor v konkrétní věci je však omezen na to, kdo má pravomoc rozhodovat o povinnosti zaplatit smluvní pokutu; okresní soud měl za to, že tímto orgánem je on sám a ve věci rozhodl, o své příslušnosti je však přesvědčen i navrhovatel. Proto bylo třeba řešit i druhý předpoklad pravomoci Českého telekomunikačního úřadu vyplývající ze zákona (*„pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě").*

Tento předpoklad má zvláštní senát za splněný, a to s ohledem na právní závěry rozhodnutí sp. zn. Konf 27/2008, a to z právních důvodů v onom rozhodnutí probraných, tedy i ve věcech nezaplacených smluvních pokut. Otázkou pravomoci k rozhodování o smluvní pokutě se zvláštní senát již zabýval ve zmíněném usnesení (publikováno ve Sb. NSS pod číslem 1738/2009). Vyložil, že *„o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné."*

Jádrem argumentace (na němž není důvod ničeho měnit), je právní názor, že smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem; nelze je posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Rozliší se proto, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud se jedná o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak je k rozhodování o smluvní pokutě příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí.

Pokud se naopak jedná o (typickou) smluvní pokutu za nevrácení vypůjčeného zařízení (např. satelitní antény, modemu atp.), tedy výpůjčku, byl by k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce soud (srov. k tomu např. usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5, publikované ve Sb. NSS pod č. 1478/2008). Judikatura v tomto ohledu je zcela stabilní.

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc správního orgánu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.).

Vzhledem k tomu, že Okresní soud v Děčíně mimo svou pravomoc ve věci vydal dne 29. 10. 2009 rozsudek čj. 17 C 373/2009 – 62, zvláštní senát v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., ve výroku II. rozhodnutí zároveň vyslovil nicotnost tohoto rozsudku.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Okresní soud v Děčíně proto v souladu se závěry zvláštního senátu znovu rozhodne o smluvní pokutě v částce 3150 Kč tak, že řízení zastaví a následně věc postoupí Českému telekomunikačnímu úřadu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. září 2010

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu